

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА
УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Надлежност и улога покрајинске администрације у управљању отпадом и ЕУ интеграцијама у области управљања отпадом

Светлана Марушић

САДРЖАЈ:

- Подаци и постојеће стање
- Законодавни оквир, принципи и циљеви
- Одговорности институција
- Процес ЕУ интеграција у области управљања отпадом и учешће Секретаријата
- Активности секретаријата
- Циљеви

Стање у области управљања отпадом

- ▶ Управљање отпадом је један од највећих проблема заштите животне средине на територији АП Војводине са највећим заостајањем (организационим и финансијским) за стандардима ЕУ, првенствено због:
  - Непоштовања постојећих прописа из области отпада РС
  - Сталног пораста генерисања отпада са непоузданим подацима о количинама и токовима
  - Недовољног удела организованог сакупљања и збрињавања отпада
  - Неадекватног решења за коначно одлагање свих врста отпада, посебно опасног и индустријског,
  - Недостатка постројења за складиштење и третман опасног отпада,
  - Сталног пораста дивљих депонија,
  - Ниског степена сепарације и рециклаже
  - Ниског степена коришћења материјалних и енергетских потенцијала отпада.

Подаци о отпаду у АП Војводини

- Просечна годишња продукција:
  - комунални отпад: око 572.000 t
  - индустријски отпад: око 500.000 t
- Организованим сакупљањем отпада (од стране ЈКП) обухваћено је 70 % становништва углавном урбаног тј. више од 0,5 милиона домаћинстава
- Највећи проценат комуналног отпада се одлаже директно на депоније без претходне селекције и третмана.
- Локације за одлагање отпада најчешће не задовољавају ни минимум техничких услова санитарних депонија.

Стање у области управљања отпадом

- На територији АП Војводине до сада је изграђено 3 санитарне депоније (Кикинда, Ср. Митровица и Долово).
- У фази изградње су депоније у Суботици и Инђији.
- Припрема се пројектно техничка документација за Нови Сад.
- ЈКП организовано одлажу комунални отпад на око 50 депонија (сметлишта) распрострањених на 45 локалних самоуправа.
- Постојеће депоније су углавном попуњене и не испољавају ни минималне мере заштите
- То су депоније које у складу са Законом морају бити саниране и затворене.
- На основу Пројекта који је имао за циљ идентификацију свих депонија на територији Војводине констатовано је око 600 дивљих депонија што по општини износи 12,5. Број мањих расутих дивљих депонија је много већи.

Законодавни оквир, принципи и циљеви

- **Закон о управљању отпадом и пакет пратећих прописа**
- **Закон о амбалажи и амбалажном отпаду и пакет пратећих прописа**

Основни принципи управљања отпадом су: одрживи развој, регионални приступ у управљању отпадом, предострожност, загађивач плаћа, хијерархија у управљању отпадом, примена најпрактичнијих опција за животну средину и одговорност произвођача.

Циљ је да се обезбеде и осигурају услови за:

- Управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина
- Превенцију настајања отпада, посебно развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањање опасности од његовог штетног дејства на здравље људи и животну средину
- Поновно искоришћење и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина из отпада и коришћење отпада као енергента

Одговорности институција у управљању отпадом

- Одговорности и надлежности у управљању отпадом подељене су између Републике, покрајине и локалне самоуправе.
- Законом о управљању отпадом дефинисани су послови у оквиру датих надлежности.
- Одговорност Републике односи се на доношење закона, подзаконских прописа и обезбеђивање економских инструмената за спровођење управљања отпадом.

Надлежни орган аутономне покрајине одговоран је за

- развијање и предлагање Стратегије управљања отпадом Влади Србије као и појединачних националних планова,
- давање сагласности на регионалне планове управљања отпадом на својој територији и на пројекте санације и рекултивације постојећих сметлишта
- учествовање у изради законских и подзаконских аката из области управљања отпадом,
- издавање дозвола, сагласности, потврда и других аката у складу са законом,
- вршење надзора и контролу примене мера поступања са отпадом на својој територији,
- успостављање информационог система о отпаду на територији АП Војводине и податке доставља министарству.

Процес ЕУ интеграција у области заштите животне средине одвија се у три области:

- хармонизација прописа
- изградња административних капацитета и капацитета институција у области заштите животне средине и
- обезбеђивање финансијских ресурса.

У процесу европских интеграција пољопривреда и животна средина представљају најзахтевније области за преговарање с обзиром да се више од 2/3 прописа ЕУ односи на ширу област пољопривреде и животну средину.

- Република Србија је прихватила Acquis за преговарачко Поглавље 27. Према Националном програму за усвајање правних тековина Европске Уније, наша држава се обавезала да ћемо у национално законодавство пренети комплетну правну тековину ЕУ до 2019.
- За усклађивање са ЕУ у овој области потребно, према садашњој процени, изменити или донети више од 700 прописа и издвојити 10,6 милијарди евра, а активности су предвиђене у наредних 25 година што значи да ће Србија од ЕУ затражити такозвана прелазна мерила, односно одлагање почетка примене неких европских стандарда за године након приступања.

- Посебна велика финансијска средства Србија треба да уложи у имплементацију такозваних тешких директива: Оквирна директива о водама, Оквирна директива о отпаду, Директива о депонијама и Директива о индустријским емисијама (ИППЦ Директива).
- Да би се добио прелазни период, преговарачка позиција за свако поглавље из европског *acquisa* мора бити дефинисана на основу поузданих података, докумената и планова који су сажети у документу под називом План имплементације Директиве. Сврха овог плана је да се обезбеди оправдање за прелазне периоде током преговора са ЕУ, што омогућава оператерима да се рок за постизање потпуних захтева Директиве после приступања Европској унији, продужи.

- За припрему преговарачке позиције за захтевне директиве у овом моменту се раде Планови за имплементацију Директива из области вода, отпада, индустријског загађења.
- Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Сектор за чистије производње у сарадњи са Министарством заштите животне средине учествује у раду свих радних група оформљених за праћење стања и усклађености наших прописа са прописима ЕУ.

Активности Секретаријата на унапређењу управљања отпадом у АП Војводини

У циљу превазилажења проблема проузрокованих неадекватним поступањем са отпадом и успостављања добре праксе, активности Секретаријата се огледају у:

- Мотивисању и координирању општина са територије АП Војводине да регионално решавају питање управљања отпадом
- Успостављању потребног броја санитарних регионалних депонија са рециклажним центрима по препоруци Националне стратегије управљања отпадом
- Активним учествовањем и координисањем локалних самоуправа у доношењу локалних и регионалних планова управљања отпадом
- Санирању постојећих сметлишта

- Обезбеђивању перманентне едукације шире јавности о управљању отпадом са циљем подстицања становништва на одговорнији однос.
- Обезбеђивањем финансијских средстава у складу са могућностима за набавку средстава и опреме са циљем повећања броја становника обухваћеним организованим сакупљањем отпада и изради потребне планско техничке документације за регионалне и локалне депоније,

- Кроз програм подршке припреми за преговоре са Европском Унијом за поглавље 27, ЕНВАП фаза 3, представници секретаријата су чланови радних група за спровођење Директива из области животне средине,
- Оквирна директива о отпаду,
- Директива о одлагању отпада на депонијама,
- Директива о отпаду од електронске и електричне опреме,
- Директива о амбалажном отпаду,
- Директива о отпадним батеријама и акумулаторима
- Директива о индустријским загађењу.

ЦИЉЕВИ

- Ревидирати и редизајнирати регионалне и локалне планове управљања отпадом;
- Повећати број становника обухваћених системом сакупљања отпада на 90%;
- Развити систем примарне селекције отпада у локалним самоуправама;
- Убрзати процес регионализације и финансијски подржати изградњу регионалних центара(регионалне депоније, постројења за сепарацију рециклабилног отпада, постројења за биолошки третман отпада и трансфер станице у сваком региону);
- Успоставити систем управљања опасним отпадом (изградити централна регионална складишта опасног отпада и започети изградњу постројења за физичко-хемијски третман опасног отпада);

- Успоставити систем управљања посебним токовима отпада (отпадним гумама, истрошеним батеријама и акумулаторима, отпадним уљима, отпадним возилима, отпадом од електричних и електронских производа);
- Успоставити систем управљања медицинским и фармацеутским отпадом;
- Подстицати коришћење отпада као алтернативног горива у цементарама, железарама и термоелектранама - топланама, у складу са принципом хијерархије отпада;
- Санирати постојећа сметлишта која представљају највећи ризик по животну средину и локације "црних тачака" од историјског загађења опасним отпадом.
- Постићи стопу поновног искоришћења и рециклаже амбалажног отпада (стакло, папир, картон, метал и пластика) на 50% од његове количине;
- Смањити одлагање биодеградабилног отпада на депоније на 50% .

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

КОНТАКТ:

Светлана Марушић,

Виши саветник покрајинског секретара за чистије
производње

Нови Сад, Булевар Михајла Пупина 16

Тел: 021 4874735

mail:svetlana.marusic@vojvodina.gov.rs